

اهمیت و ویژگی های نظام پرداخت کارتی:

نظام پرداخت الکترونیکی واجد امتیازات مهمی نسبت به سایر نظام های پرداخت است. از جمله ی این مزایا عبارت اند از:

- سهولت در پرداخت برای دارنده کارت
- امنیت در پرداخت برای دارنده کارت و پذیرنده
- حصول اطمینان از وصول وجه برای پذیرنده
- کاهش کاربری ابزارهای نقدی و هزینه های ملی مربوط به آن
- امکان انجام نظارت داده محور به منظور کشف و پیشگیری از تخلفات با توجه به ماهیت الکترونیکی پرداخت

آدرس وب گاه شپارک:

www.Shaparak.com

آدرس پست الکترونیک:

Info@Shaparak.com

شماره تلفن:

۰۲۱-۲۶۴۰۴۹۰۱-۱۵

شماره دورنگار:

۰۲۱-۲۲۲۲۸۱۳۱

نشانه پستی:

ایران، تهران، بلوار میرداماد،

خیابان شهید شاه نظری،

کوچه دوم، پلاک ۱۴

تراکنشهای پرداخت الکترونیکی کارت یک طرفه بوده و از رابطه چند به یک تبعیت می کنند. به این معنا که پرداخت کننده های متعدد از طریق یک پایانه به یک حساب (در موارد معدودی چند حساب) متعلق به فروشنده انتقال وجه انجام می دهند، اما فروشنده نمی تواند این وجوه را به دارندگان کارت انتقال دهد. از این رو نظام پرداخت کارتی به گونه ای تنظیم شده است که بتواند وجوه مربوط به خرید کالا و خدمات را از خریداران دریافت و در حساب فروشنده به صورت تجمیعی واریز کند.

توجه به این ویژگی اساسی به عنوان استاندارد و تعریف پایانه فروش، این پایانه ها را از پایانه های بانکی که امکان انتقال بین حساب ها را فراهم می سازند، متمایز می کند.

شبکه های پرداخت الکترونیکی در تمامی کشورهای توسعه یافته و اکثر کشورهای در حال توسعه به عنوان یکی از سامانه های پرداخت مهم مورد توجه سیاست گذار بوده، لذا سیاست گذار نسبت به تنظیم مقررات و نظارت بر حسن اجرای آن حساسیت دارد.

شپارک

شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (سامی خاص)

پس از تصویب تاسیس شرکت شاپرک توسط شورای پول و اعتبار در اسفند ماه ۱۳۸۹، این شرکت در قالب شخصیت حقوقی مستقل، توسط شرکت ملی انفورماتیک تشکیل و مقرر شد عمده سهام آن بر اساس شاخص‌های عملکردی معین به بانک‌های مجاز واگذار شود. شاپرک با الگوبرداری از عملکرد شبکه‌های پرداخت در سطح بین‌المللی طراحی و با همکاری شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت در ارضیهشت ماه ۱۳۹۱ وارد فاز اجرایی شد.

در فاز اول این پروژه، هر گونه اتصال مستقیم سوئیچ شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت به سوئیچ بانکها ممنوع گردید، و از دی ماه ۱۳۹۱، پذیرش و پردازش تراکنش‌های پایانه‌های فروش صرفاً از طریق شاپرک امکان پذیر شد. از دیگر اقدامات انجام شده در این مرحله می‌توان به مواردی به شرح ذیل اشاره کرد:

- راه‌اندازی مرکز "پاشا" به‌عنوان واسط بین سامانه اتاق پایاپای الکترونیکی و شاپرک
- راه‌اندازی مرکز "برنا" به‌عنوان واسط بین سامانه اتاق پایاپای الکترونیکی و سیستم بانکداری متمرکز
- ایجاد شبکه‌های ارتباطی و عملیاتی نمودن کامل سوئیچ شاپرک

در فاز دوم پروژه، از شهریور ماه ۱۳۹۲ تمامی تراکنش‌های پرداخت اینترنتی از طریق شبکه شاپرک پذیرش و پردازش شده و انتقال کامل آن‌ها از شبکه شتاب به شاپرک از اواسط بهمن ماه ۱۳۹۲ به‌عنوان یک درگاه واحد صورت پذیرفت. مزایای پردازش و پذیرش پرداخت‌های اینترنتی از طریق شاپرک در فاز دوم عبارت‌اند از:

- فراهم کردن زمینه اتصال مستقیم ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مجازی به شاپرک به لحاظ فنی، امنیتی و اجرایی مطابق با سیاست‌ها بانک مرکزی ج.ا.ا. و اهداف شاپرک
- ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت پرداخت مجازی توسط شرکتهای ارائه‌دهنده خدمات پرداخت

- توسعه خدمات و محصولات پرداخت‌های مجازی از طریق تعامل با شرکتهای ارائه‌دهنده خدمات پرداخت
- ایجاد فضای رقابتی مناسب برای فعالیت شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت
- استفاده بهینه از منابع شرکتهای ارائه‌دهنده خدمات پرداخت در راستای توسعه و ارتقای بازار پرداخت‌های مجازی مطابق با سیاست‌های شاپرک
- امکان نظارت، کنترل و انطباق معاملات با مقررات ضد پول شویی و کاهش ریسک‌های موجود
- افزایش امنیت در اینترنتی و تفکیک کامل حوزه پرداخت از حوزه فعالیت‌های بانکی

وضعیت موجود:

اقدامات صورت پذیرفته توسط شاپرک، توانسته است بیش از ۴۸ درصد از اهداف کلان را تا پایان سال ۹۳ محقق سازد و تعقیب این اهداف در سال ۹۴ نیز دنبال می‌گردد. آمار و اطلاعات شبکه پرداخت، نمایانگر دستاوردهای مثبت حاصل از فعالیت شاپرک است، که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

- افزایش کیفیت سوئیچ تراکنش‌ها و کاهش ۴۰ درصدی زمان متوسط انجام تراکنش
- افزایش سرویس‌های پرداخت و ارائه سرویس‌های ارزش افزوده (سبد کالا، کارت اعتباری کالای ایرانی) بر بستر پرداخت
- افزایش اقبال و اعتماد عمومی با توجه به افزایش حجم و مبلغ تراکنش‌ها

اقدامات آتی:

برنامه‌ریزی‌های صورت پذیرفته به‌منظور تحقق چشم‌انداز آینده و اهداف شاپرک، با محدوده وسیع متشکل از ۱۲ شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت و بیش از ۴ میلیون پایانه فروشگاهی، درگاه پرداخت اینترنتی و موبایلی، در قالب چندین پروژه تهیه و تدوین شده است.

پروژه‌های نظارتی شرکت :

- کتابچه جامع الزامات شاپرک
- بازرسی و ممیزی جامع شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت
- بازرسی میدانی پذیرندگان
- مرکز تماس شاپرک
- پرداخت همراه شاپرک (پرداخت موبایلی)
- سامانه مدیریت پذیرندگان شبکه پرداخت
- سامانه هوش تجاری شاپرک
- سامانه تشخیص تقلب شاپرک

پروژه‌های ارتقاء امنیت شبکه پرداخت :

استقرار مدیریت امنیت اطلاعات در شبکه پرداخت کشور، یکی از مأموریت‌های اساسی شرکت شاپرک بوده است. در این حوزه، چندین پروژه مهم در دستور کار قرار گرفته‌اند که برخی اخیراً به بهره‌برداری رسیده و برخی دیگر در حال اجرا هستند و در آینده تاثیر آنها در شبکه پرداخت رویت خواهد شد.

پروژه‌های ارتقاء سیستم‌ها و زیرساخت فنی :

ایجاد زیرساخت‌ها به‌منظور جلوگیری از بروز رخدادها و یا مدیریت و یا کاهش اثر آن‌ها و همچنین امکان رصد نمودن به‌موقع و تحلیل و پایش مشکلات، به‌عنوان یکی از مباحث مهم در موضوع نظارت تعریف می‌شود. بدیهی است جهت نظارت هوشمند، ایجاد زیرساخت‌های فنی به‌منظور توسعه ابزارهای نظارتی موردنیاز است. در همین راستا، چندین پروژه در شاپرک در دستور کار قرار گرفته و در حال اجرا است.